

Almanlar Tuapsede Sovyetleri mukavemet yuvalarından çıkardılar

Moskova Stalingradın iki tarafındaki Alman hatlarında gedikler açıldığını bildiriyor, Ukraynada nehirler dondu

Kafkasyaya askerî vaziyeti gösterir harita

Berlin, 23 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Tuapsenin şimali şarkı kesini

minde dağ ve avcı kollarımız düşmanı derinliğine sıralanmış olan mukavemet yuvalarından atmışlardır. Havanın fenalığına rağmen bu kollar ordu hava teşkilleriyle devamlı bir yarım görmüşlerdir. (Devamı 5 inci sayfada)

Sovyetler Stalingradı kurtarmaya çalışıyorlar

Son 48 saat içinde Stalingrad geniş ölçüde takviye edilmiş

Roytere göre Almanlar 15 ilkteşirindenberi mevcudlarının yarısını kaybetmişler

Stokholm 23 (A.A.) — Stalin grad kesiminde dün hava şartları pek fena olmasına rağmen uzun bir topçu hazırlığından sonra muharebe büyük bir şiddetle yeniden başlamıştır. Görünüşe göre başlıca hareket sahası Stalingradın şimalinde bulunan Spartakova mahallesi'dir. Bu kesimde Volganın her iki sahilini kontrol altında bulunduran Sovyetler son 48 saat içinde kollarını geniş ölçüde takviye etmişlerdir. (Devamı 5 inci sayfada)

Fransada hadiseler

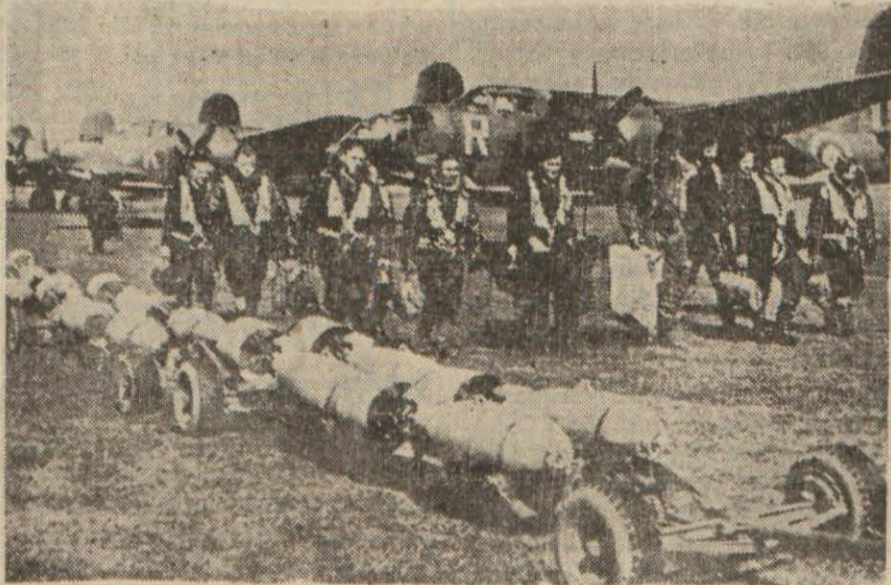
Lille şehrinde Alman askerlerinin devam ettikleri bir müesseseye suikast yapıldı

Lille, 23 (A.A.) — Le Grand Echo du Nord gazetesi aşağıdaki haberi veriyor:

21/10/1942 tarihinde Lille şehrinde Alman askerlerinin devam ettikleri bir müesseseye suikast yapılmıştır. Bunun neticesinde bütün sinemalar, varyeteler, tiyatrolar ve kabareler derhal yürürlüğe giren bir emir üzerine 25 ilkteşir Pazır gününe kadar kapanmıştır. Aynı müddet için kahvelerde ve diğer eğlence yerlerinde bütün konserler yasak edilmiştir. Lille'deki bütün müesseseler bugün saat 20 de kapanacaktır. Saat 20.30 dan sonra ahaliin sokaklara çıkması yasaktır.

Avrupa üzerinde hava faaliyeti arttı

İngilizler Torino ve Genova şehirlerini şiddetle bombaladılar ölenler var

İngiliz tayyarelerine bombalar yüklenirken Londra, 23 (A.A.) — Hava rinden mürrekkep mühim bir teşviki nezaratinin tebliği: Dün gece bomba tayyareleri. (Devamı 5 inci sayfada)

Mütakaidlere ve halka kömür tevziine ikinciteşirinin 15 inden sonra başlanacak

Pazartesi gününden itibaren memurlara tevziat devam edecek, Unkapanında yardımcı bir depo daha kuruluyor

İstanbul halkına dağıtmak için kömür tevzi müessesesinin elinde stok kömürün tükenmiş olduğunu bir kaç gün evvel yazmıştık. 30 Eylül'den evvel beyanname vermiş olanların ihtiyacını karşılamak üzere kömür tevzi müessesesinin Zonguldak'tan kömür getirebilmek için yaptığı teşebbüsler neticesinde şimdi 5000 ton kadar kömür temin edilebilmiştir. İlk 2870 tonluk partisi «Sakarya» vapur ile dün akşam getirilmiştir. Bir kaç güne kadar da «Suat» vapuru ile (Devamı 5 inci sayfada)

Fevkalâde kazanç vergisi ihdası için etüdler yapılıyor

Hükümet, önümüzdeki ay içinde meclis encümenlerinde bulunan kanun lâyihasının umumî heyete sevkini dileycek

Valiler toplantısı sona erdi

Ankara, İstanbul ve İzmir şehirlerinin ekmeklik buğdayları ofis tarafından verilecek

Ekmek mevzuu üzerinde iki farklı fiyat tesbiti mahzurlu görüldü

Ankara 23 (Hususi) — Valiler toplantısı sona ermiştir. Diyarbakır valisi dün ve Bursa valisi bugün vazifelerini başlarına dönmüşlerdir. İzmir valisi Pazartesi günü şehrimizden ayrılacaktır. İstanbul valisi bir iki gün daha burada kalacaktır. Haber aldığıma göre valiler (Devamı sayfa 4/2 de)

D. N. B. bildiriyor Hüseyin Cahid'in Londradaki sözleri asılsız

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Büyük Britanya hükümetinin daveti üzerine geçenlerde İngiltereyi ziyaret etmiş olan Türk gazeteciler heyeti reisi Hüseyin Cahid Yalçın Londradan hareketinden önce Almanyanın siyasi tavizler elde etmek için son zamanlarda Türk hükümeti üzerinde doğrudan doğruya ve bivasıta baskı yapmış olduğunu söylemiştir.

Bu iddia hakkında salâhiyetli Türk makamlarının mütealefına müracaat eden D. N. B. nin Ankara nümesilline, B. Yalçının bu sözleri tamamiyle asılsız ve esasız olduğu cihetle ciddi telâkki edilmemek icab edeceği bildirilmiştir.

Nevyorka göre Fransız işçileri Almanyaya gitmekten imtina ediyorlar

Greverin sahası genişliyor, Mareşal Peten ameleye hitab edilmesi için hazırlanan bir nutku okumaktan imtina etmiş

Nevyork, 23 (A.A.) — Hususi bazı eşhasın alınan haberlere göre Mareşal Peten, teknisyen ameleyi Almanyaya gitmeğe teşvik için radyo ile kendilerine hitap etti.

Tatbikata 1942 malî yılından başlanması muhtemel

Ankara 23 (Hususi) — Tatbikına yalnız 1942 malî yılı başından başlamak üzere bir fevkalâde kazanç vergisi ihdası tekrar bahis mevzuudur. Maliye Vekâleti bu hususta etüd yapılmaktadır.

Önümüzdeki ay içinde hükümet, hazırlanan esaslar dairesinde Büyük Millet Meclisi encümenlerinde bulunan fevkalâde kazanç vergisi kanun lâyihasında değişiklikler yapılması ve lâyihasın kanun olmak üzere

Maliye Vekili Fuad Ağralı Meclis umumî heyetine sevkini dileyecektir.

Arjantinden İstanbul için 15 bin ton un ve 30 bin ton buğday temin edildi

Arjantin ihracatçıları buğdayın beher kilosunu 4,5 kuruştan vermeyi taahhüd ettiler, 20 kuruş da nakil ücreti istiyorlar

Mütakaid, eytam ve eremil için dağıtılan beyan-nameler hakkında vilâyet bir tebliğ nesretti

Ucuz ekmeğe alacak memur, müteakaid, eytam ve eremil tevzi edilecek beyan-nameleri doldurarak a. lıkadar makamlara vermişlerdir. Belediye ve Malmüdürlükleri bu beyan-namelerin tasnifine bu sabah itibaren başlamışlardır. Tasnif işleri bugü ve yarın akşama kadar devam edecek ve ayın 26 sindan itibaren de gerek halka ve gerekse memurlara karne tevziine başlanacaktır. Belediye ve vilâyet ekmeğe ve buğday işlerine aid mahalli formülitelerle meşgul olmaktadır. Yarın (Devamı 2 nci sayfa da)

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

Mütahassıslar ne diyorlar? Sadri Ertem diyor ki:

«Kabahat gençlerde değil, biz yaşlılardadır. Muâşeret dersi ve ahlâk kaideleri hayat halinde yaşanır. Onu muhit kendiliğinden verir, eğer muhit bunlara lâkayd ise muâşeret ve ahlâk dersi okutmak, yabancı bir dili öğretmek için gramerle işe başlamağa benzer»

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı mevzuu etrafında tanınmış ilâlem mütefekkirlerimiz arasında açılmış anketeye bugün de değerli muharrirlerimizden Kütahya mebusu Sadri Ertem cevap veriyor: «— Gençlerin âdabı muâşeret hususundaki kayıtsızlığını kayıtsız ve şartsız her gence tesmil taraftarı değilim. Her devirde, her yaşta insanlar arasında muâşeret kaidelerinin dışına çıkan insanlar bulunduğu gibi gençlerden de böyle olanlar vardır. Bu gençleri dahi tenkid ederken, ben kabahati daha ziyade yaşlılarda bulduğumu söylemek istem. Çünkü gençleri Egoist olma-

İKTİSADÎ TETKİKLER

Amerikanın askerî ve iktisadî kaynakları

Gıda maddeleri ve iptidai madde bakımından vaziyet

— I —

Birleşik Amerika fiilen ikinci dünya harbine katılışına henüz bir yıl olmadı. Fakat buna rağmen Birleşik Amerika damgasını taşıyan uçaklar, tanklar, uçak savar, tank savar topları, yavaş yavaş bütün cephe-lerde, her yerde kendini hissettirmeye başlıyor. Artık Birleşik Amerikanın, teknik bakımından harbin bütün yükünü omuzlarına almağa başladığı inkâr edilemez bir hakikat halini alıyor. Almanya Mihverciler cephesinde nasıl bir rol oynuyorsa, Birleşik Amerika da demokrasiler cephesinde aynı rolü oynamaya başlıyor. Bunun en kuvvetli delili, Amerikan uçaklarının daha sim- diden, Pasifikte, Ortaşarkta, hat ta kısmen İngilterede bile birinci plâna geçmiş olmalarıdır.

«Birleşik Amerika devletleri, demokrasi cephesinin cephanesidir» sözünün ne derece doğ- ru olduğunu anlayabilmemiz için bu cephaneliğin kaynaklarını bil- memiz lâzımdır.

Birleşik Amerikanın, harb sa- nayiini destekliyecek olan iktisadî kaynakları nelerdir? Birleşik Amerikanın, karşı cephe- de aynı rolü oynayan Almanyaya nazaran iktisadî durumu ne merkez- dedir?

Birleşik Amerika, arazi geniş- liği bakımından dünyanın % 6 sını teşkil eder. Müstemlekeleri hesabına katılmaksızın Amerika- nın arazisi 8 milyon kilometre

kadardır. Bu miktar, dünya nü- fusunun % 6 sına müsvavidir.

Amerika harb sanayiinin bu- günkü istihsalâtını kat'i olarak temize imkân yoktur. Bu sa- hada, gerek bizzat Amerika kay- naklarından, gerekse ona düş- man kaynaklardan verilen ra- kamlar hiç şüphe yok ki hakikat ten bir hayli uzaktır. Bu rakam- lar, bazı maksadlarla ya haki- katin çok aşağısında veyahud çok yukarısında gösterilmiştir. Hiç bir devletin, bilhassa harb içinde bulunduğu bir sırada, top, tüfek, uçak, tank vesaire miktarı veyahud istihsalâtı hakkında a- çık rakamlar verebileceğini zan- netmiyoruz.. Fakat buna rağmen devletlerin iktisadî kudret kay- nakları, ağır endüstrilerinin kud- retleri, harb sanayiine yarıyan ipti- dai madde kaynakları hesaba ka- tılarak hakikate yakın bazı ne- ticeler çıkarmak pekâlâ müm- kündür.

Birleşik Amerika, gerek sana- yi, gerekse iptidai madde kay- nakları bakımından dünyanın en kudretli devletlerinden biridir. Geçen dünya harbi arasında geçen müddet zarfında birçok sebebler dolay- sile tam verimle çalışmamasına rağmen Amerika endüstrisinin istihsal kudreti takriben şöyle idi: Dünya çelik istihsalâtının yarısından fazlasını, dünya bakır istihsalâtının yarısını, dünya alominyom istihsalâtının üçte birini, dünya kursun istihsalâtının 5/2

5/2 sini, dünya elektrik enerjisi istihsalâtının 3/1 ini, dünya kö- mür istihsalâtının 5/2 sini, dün- ya petrol istihsalâtının 3/2 sini, dünya otomobil imalâtının 4/3 ünü Amerika sanayii vermekte idi.

Fakat yukarıda da söylediği- miz gibi bu miktar ve bu rakam- lar Amerika sanayiinin hakiki istihsal kudretinin çok aşağısın- dadır. Çünkü geçen dünya har- bile bu dünya harbi arasında ge- çen müddet zarfında, dünya, sü- rüm pazarlarının daralması yü- zünden birçok iktisadî buhranlar geçirmiş, Amerika sanayii, bil- hassa sürüm ve pazar kıtlığı yü- zünden hiç bir zaman tam ve - rimle çalışmamıştı. 1939 yılında ikinci dünya harbinin başlaması üzerine Amerika sanayii istihsa- lâti derhal süratle yükselmeğe, memlekette sayıda 12 milyona varan işsizler azalınağa başladı. Halbuki harbin bu ilk yıllarında Amerika sanayii ancak İngiltere ve Fransanın siparişlerini karşı- lamak üzere mahdud ölçülerde istihsalâtını artırmış bulunuyor- du. Amerikanın açıkça demok- rasileri iltizam etmesi, daha son- raları ise harbe girmesi üzerine, bütün Amerika sanayii, harb sa- nayii haline çevrilerek en yük- sek verimle çalışmaya başlamış- tı. Bu vaziyeti gözönüne alacak olursak, yukarıda Amerikan sa- nayiinin istihsal kudretine dair kabataslak verdiğimiz nisbetle -

si icab edeceğini kabul etmek lâzımdır.

Harb şeraitinde devletlerin gı- da maddeleri istihsalâtı ile ipti- dai madde istihsalâtı, sanayii istihsalâtile başabaş gitmek mec- buriyetindedir. Amerika gerek gıda maddeleri, gerekse iptidai madde istihsalâtı bakımından dünya devletlerinin en başında gelmektedir. Gene geçen dünya harbile bu ikinci dünya harbi a- rasında geçen müddet zarfında Amerikanın iptidai madde ile gıda maddeleri istihsalâtı vasatı olarak şöyle ifade edilmekte idi: Dünya buğday istihsalâtının % 20'sini, dünya arpa istihsalâtının % 15'ini, dünya yulaf istihsalâtının % 30'unu, dünya tütün istihsalâtının % 30'unu, dünya yün istihsalâtının % 10'unu, dün- ya pamuk istihsalâtının % 50 si- ni; dünya mısır istihsalâtının % 60'sını Amerika vermekte idi. Gene, dünyadaki davar mikta- rının % 10'unu, dünyadaki do- muz miktarının % 25'ini, dün- yadaki kümes hayvanlarının % 30'u Amerikada bulunmakta idi.

Münhasıran lâtin Amerikasın- da bulunan ve harb vaziyeti do- laysile dünyanın diğer memle- ketlerine ihraç edilemeyen birçok gıda maddelerinin, ve harb sana- yii için faydalı bazı gıda madde- lerinin bugün yalnız Amerika ve müttefiklerine inhisar ettiğini de hesaba katmak lâzımdır. Bugün Amerikanın elinde bulunmakta olan yalnız buğday stoku, kendi ihtiyacını temin ettiğinden maa- da, iki sene müddetle İngiltere- nin ihtiyaçlarını temin edebile- cek bir vaziyettedir. Gene bu yıl Amerikada istihsal edilen pa- muk miktarı, dünya pamuk istih- salâtının yarısından fazlasını tut- maktadır.

Harb sanayiinde kullanılan başlıca birkaç iptidai madde ba- kımından Birleşik Amerikanın vaziyetini tetkik edecek olursak şu neticeyle karşılaşırız:

Çelik: Her cins silâh imalâtın- da kullanılan başlıca maddedir. Dünya çelik istihsalâtının yarı- sından fazlasını Amerika istihsal etmektedir. 1941 yılında Ameri- ka çelik istihsalâtı 90 milyon ton- du. 1942 yılı çelik istihsalâtının 100 milyon tonu geçeceği hesab- lanmaktadır.

Tarihten sayfalar :

Kendini bilen bir tarihçi

Yazan : Kadircan Kaflı

Kendimizi bilmek en büyük marifettir. Eski ve büyük Yunan filozofu Sokrat, Delfi mabedinin kapısındaki «Kendini bil!» nasi- hatini düstur edinerek yaşamıştı. Bu nasihatı tutan adamın başka nasihate ihtiyacı olamaz. Hal- buki içimizde öyle kargalar var- dır ki bülbül rolü oynamak is- terler; serçeler kartal tavırları takınırlar; aslan postu giyeriz amma foyamız çabuk meydana çıkar.

Osmanlı tarihinin (1658-1722)

seneleri arasındaki 64 senelik vak'alarını yazmış olan şair ve âlim Raşid hem mesleğine bağ- hem de kendini bilen bir adam- dı. 1699 da sadrazam bulunar şehid Ali Paşa onu devletin res- mi tarihçisi yapmıştı; takdir e- der, severdi. Harbe giderken o- nu beraber götürürdü; divan- larda bulundururdu; her hang- bir yerde bir toplantı, eğlence ve sohbet olsa yanından ayırmazdı. Raşid de oralarda geçen hâdi- (Devamı sayfa 4/2 de)

"Son Posta,,nın bulmacası: 6 - (16)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucula- rımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

Soldan sağa doğ- ru:

- 1 — Öz su (5), Sınırlar (4).
- 2 — Hüner (7), Bir harf (2).
- 3 — Tersî bir isim (4), Kaya parçası (3).
- 4 — Alan tavu- leci (5), Bir divan şairimiz (4).
- 5 — Mısır bâhi (2), İkamet eden (6).
- 6 — Futbolde bir mevki (6).
- 7 — Zevce veya zevce (2), (Dan) ilâvesile haşlan- mış yumurta olur (4).
- 8 — Bir çöl (4), Bir renk (3).
- 9 — Yemek (2), Tahrir (4), Asker (2).
- 10 — Yazı âletinin (7), Uzaklık ni- dâsi (2).

- 1 — Ummak (4), Öğrenmek istemek hastalığı (5).
- 2 — Kasap bıçağı (5), Sporda alıcık nâdâsi (2).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 4 — Bir erkek adı (4), Bir kadın adı (5).
- 5 — Fransızcada bir harf (2), Ak- törün yaptığı (3), Şöhret (3).
- 6 — Aynı (2), Bir ölçü âleti (6).
- 7 — Beygir (2), İzmirde bir yer (4), Mülkiyet eki (2).
- 8 — Nakil vasıtalarının hareket cet- veli (6).
- 9 — İleri (5), Edevat (4).

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 91

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Atların ayak sesleri yaklaşır. Ken Abdülgani Efendi olduğu yerde, enkaz arasına gömülürcesine sindi: Tahmininde yanılmamıştı. Uurlu ve Şüca Çelebi at üzerinde konuşarak ağır ağır geçiyorlardı. Uurlu tam köse adamın ardında bulunduğu tümsek önünden geçerken yüksek sesle güldü:

— Demek nadide inciler göreceğiz!

—Beli, «ballı şeftali» ye ben zemezler.

— Baka, arduzuna bir iki yoldaş dahi almaduk.

— İktiza değil sultanım. İşte bizim ayvaz vardır ya.

Abdülgani Efendi, ilkin harabeden dışarıya uğrayıp iki adamın önüne atılmak istedi. Ardından bir fayda etmeyeceğinin düşünerek vazgeçti: Bu iki adamın ne yapmak istediklerini mutlaka anlamak ve icab ederse Patronaya koşup ikisini de parçalatmak lâzım geldiğine artık kat'i olarak hükmediyordu. Saklandığı enkaz tümseği ardından bir gölge gibi sıyrıldı.

Uurlu ve esirci elli adım kadar ilerideki köseyi delmek üzere idiler. Köşeyi dönerken Uurlu bir daha kaba kaba güldü. Esirci ardına dönerek az alarçadan takip eden «ayvaza» seslendi:

— Ayağın pekçe tut.

Ayvaz adımlarını aceleleştirdince, hayvanları dürttüler.

Kocamustafapaşaya geldikleri zaman daha yatsı okunmamıştı. Esircinin kapısı, çalınmadan kendiliğinden açıldı. Yukarıya büyük odaya çıktılar. Burası «Uurlu»ya hiç yabancı değildi. Ortada mükellef bir yer sofrası kuruluydu. İpek ve kabacık şilteler üzerine bağdaştılar. Tül giyimli, yumru göğüslü ve şah bakışlı cariyele paçalı güvercinler gibi ayeleklarının uçlarına basa basa gidip geliyorlar, sofraya düzen veriyorlardı. Uurlu çarpılmış dön müstü. Esirci boynunu uzatarak sordu:

— Şarab içer misiz sultanım? Uurlu ağzı sulana sulana sırıttı:

— Kebab dahi yerük!

Gülüştüler. Gül turnaklı ve gümüş elli cariyeler altın kupalara yatkın ve yıllanık Kıbrıs şarabı silmelediler. Şüca Çelebi kupasını kaldırdı:

— Aşkınıza nuş eyliyelim efendim.

Uurlu da kupasını kaldırdı:

— Hayırlısı olsun yoldaşım.

Birer solukta şarabları «devirdiler.» Uurlu avucunun içi ile pos bıyıklarını silerek yıldı:

— Hoş sohbet âdemsiz yoldaşım.

— Çok naziksiz benim ağam.

Gözüne geldiler, Şüca Çelebi elpençe divan duran iki kıza işaret etti:

— Durman.

Kızlar kırta kırta kupaları bir daha silmelediler.

Uurlu birbiri ardısıra beş altı kupa devirince kendini cennette sanmağa başlamıştı.

Esirci boynunu tekrar ağaya doğru uzattı:

— Saza rağbet buyurur musunuz?

Uurlu kurumlu kurumlu gözlerini süzdü:

— Dimler idük!

Burada Şüca Çelebi hizmet eden kızlardan birini çağırdı, kulağına eğilerek bir şeyler fısıldadı. Beş dakika geçmeden saz takımını gelmişti. Bir saat kadar çalıp eğlendiler.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	İkinci teminatı	İhaleler
4800,00	300,00	300,00	Çöp arabalarının imalat ve tamirinde kullanılmak üzere alınacak ocbedele, gürgen, kol ağacı ve taban ağacı.
1315,25	98,65	98,65	Zeynep Kâmiş doğumevi için alınacak tıbbi ecza.
457,50	34,31	34,31	Karaağaç müessesesi için alınacak 300 kilo çivi.
1887,50	141,56	141,56	Temizlik işleri için alınacak 16 kalem saraciyeye malzemesi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık esasında konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhaleleri 4/11/942 Çarşamba günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat, makbuz veya mektupları ve kamunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları lâzımdır. (703)

Karacaahmed ve Bübüldere mezarlıklarında bulunan 65.239 metre mîkâbı 120 adet kamu servisi açık artırma ile satılacaktır. Tahmin bedeli 783 lira ve ilk teminatı 58 lira 73 kuruştur. İhale 26/10/942 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliblerin ilk teminat, makbuz veya mektupları ve kamunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (538)

Mo'errü vesâit'in senelik ihtiyacı için lüzumu olan 500 kilo karpit acik eksilimeye konulmuştur. İhalesi 26/10/942 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Tahmin bedeli 1'00 lira ve ilk teminatı 82 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliblerin ilk teminat, makbuz veya mektupları ve kamunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (536)

«Son Posta» nun edebî romanı: 143

Erkeği Kadın Yararır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

İkisi de hayretle yüzüne bakarak, gayri iradî iki tarafına oturdular. Genç kız ne sevimli, ne cana yakın bir şey.. Gözlerinin içi gülüyor. Erkek de yakışıklı, her halile temiz bir aileye mensub olduğunu gösteren bir genç.. Daha yüzündeki sert çizgiler, bu çizgilerin yanısıra, müdahalemlerle beliren yarı hiddetli yarı mütehayyir ifadeler kaybolmamıştı.

— Çocuklar dedim, siz beni tanımazsınız, ben de sizi tanımam. Fakat üçümüz de birbirimizi tanıyoruz.

Bu bilmeceye benzeyen sözlerim üzerine birbirlerinin yüzlerine baktılar.

— Bundan yirmi sene evvel sizin oturduğunuz yerde ben oturuyordum. Tabii hemen anlıyacaksınız ki yalnız değildim. Ben de, genç dostum, aşağı yukarı senin yaşında idim. Yanımdaki de küçük hanım sizin çağımızda bulunuyordu. Biz de kavga ederdik.. Bittabi umumiyetle kıskançlık kavgaları.. Kıskançlık, arasıra münakaşa, kavga, hattâ dargınlık güzel şeydir. Sevgiye renk verir, hareket verir, heyecan katar. Fakat, sevenler birbirini kırmamalı.. Beni mazur görün, çok yakınımdaydınız, duymamama imkân yoktu, baktım işi büyüttünüz. Tanıyoruz birbirimizi.. Çünkü derdlerimiz birbirine yabancı değil.. Aynı hâdiseleri yaşamış bir insan olarak sizi ken

dime öyle yakın buldum ki.. Bakınız saçlarım bembeyaz.. Hattâ babanız yaşta sayılabilirim. Tecrübe sahibi olduğumu inkâr edemezsiniz. Bana kızırıyorsunuz değil mi? Sizin şahsınızda kendimi, hareketlerinizde, yaşadığım hâdiseleri buldum. Zaten siz konuşurken, dalmış, gençliğimi düşünüyordum. Birbirinizi kırmanıza gönlüm razı olmadı. Bu gençler, müdahalemi yadırgamazlar, beyaz saçlarımın hatırı

için beni dinlerler dedim. Bana kızıyor musunuz hâlâ..

İkisi birden kıpırdadılar:

— Hayır, estağfurullah efendim!

— Şimdi, dedim, ben hakem olayım. İstiyorum ki, buraya nasıl kolkola, kalb kalbe geldiniz, birbirinize sokularak mes'ud, bahtiyar konuştunuzsa, gene öyle gidersiniz. Siz daha çok gençsiniz, benim şu dakikadaki haleti ruhiyemi anlayamazsınız. İnşallah siz de iltihayların, bir bahar gününde, yalnız, tabiatle başbaşa kalın, benim düşündüklerimi düşünecek, şayed, yanınızda böyle bir hâdiseler olursa, yüreğiniz sızlıyacak, «Aman yapmayın çocuklar!» diye feriyad edeceksiniz.

Dalmıştım. Şiir okur gibi konuşuyordum. Beni dikkatle dinliyorlardı. Sustuğumu görünce genç kız atıldı:

— Efendim, benim hiç kabahatim yok..

Erkek, sözünü kesti:

— Benim de..

İkisini de susturdum:

— İkinizin de kabahatiniz yok. Kabahat gençlikte, sevgidir. Amma, bu lâzımdır çocuklar.. Arasıra böyle aradan karkedilmeli ki, birbirinize daha çok tahassür duyarsınız.

Genç kız açılmıştı:

— Efendim, hep kıskançlık kavgası.. Halbuki hiç bir sebep yok..

— Zaten kavga hep kıskançlıktan çıkar. Kızım, bütün iddialar hilâfına, erkekler kadınlardan çok kıskançtırlar. Yalnız, kadınlara bunu izhar ederler, erkekler saklarlar. Çünkü, gururları mânidir. Sakın bana kadınlara gurursuzlukla itham ediyor, diye kızmayın! Kadın zayıf mahlûk değildir. Hislerini hemen açığa vurur. Erkek daha tahammüldür. Lâkin taşınca.. Unutmayın ki, seven

Delikanlıya bakarak gülmeğe başladım.

İkisinin de yüzlerindeki cidiyet yavaş yavaş eridi, gülmeğe onlar da katıldılar.

Sordum:

— Barıştınız mı?

Genç kız cevap verdi:

— Ben dargın değilim ki..

Erkeğin cevabını beklemeden ilâve ettim:

— Ben de genç arkadaşımın namına söylüyorum. O da dargın değil!

Üçümüz de gülmeğe başladık.

Ooh, içimde öyle tatlı bir rüzgâr esiyor ki.. Yaptığım bir şey değil. Fakat iyi şey yapmış bir insan hazzı duyuyorum.

— Benim bu hareketimi garib buldunuz belki de.. Zannediyordum biraz izah edebildim. Aynı hisleri yaşamış olanlar, yaşayanlar birbirlerini çabuk anlarlar. Düşününüze beni de davet etmeği unutmayın çocuklar..

Mağcup, başlarını önlerine eğdiler.

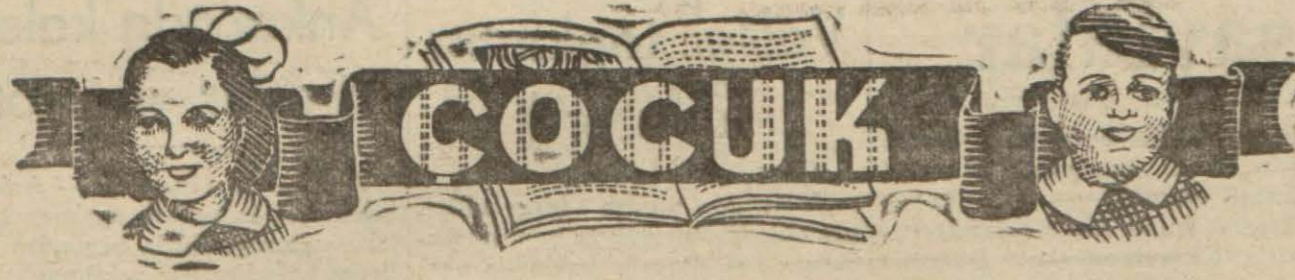
Gençlik.. Bunun kıymetini bilin. Sevin sevebildiğiniz kadar.. Yavaş yavaş ruhumdaki aydınlık kararmaya başladı. Gözlerimde şiddetli bir yanma var..

Binbir renkle parıldayan sema, deniz, sislere gömülmüş Adalar, esrarlı bir âlem gibi gözüken ufuk ne güzel.. Yanımda kileri unutmustum.

Ayağa kalktıkları zaman kendime geldim.

Genç kız:

— Size çok teşekkür ederiz dedi. Fakat sizi de daldığınız âlemde yalnız bırakalım. Rahatsız etmiyelim. Elimi sıktılar. Arklarından baktım. Evvelâ, başları önlerinde, çekingen yürüyorlardı. Bir ara, birbirlerinin yüzüne sonra da dönüp bana baktılar. İstiyakda birbirlerine yaklaştıklarını gördüm. Kol kola girmişlerdi. Gözlerimden sızan iki damlanın hararetini yanaklarımda hissettim. (Arkası var)

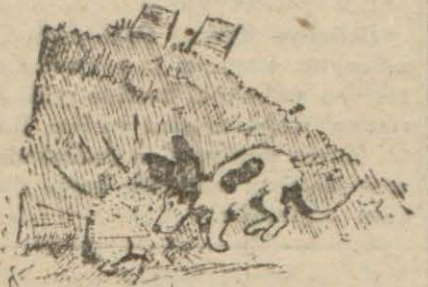

Kirpi ile tavşan ve köpek

Kirpi ile tavşan arkadaş olmuştular. Gündüzleri birlikte do-laşamazlardı. Çünkü tavşan çok koşar. Aksine olarak yuvaya birlikte girerler, birlikte uyurlardı. Yalnız tavşan, arkadaşının dikenlerinden şikâyetçi idi. Kendine fazla sokulmasını hiç istemezdi.

— Yanıma pek yanaşma, batacaksın.

Diye haykırırdı. Kirpi de dikenlerinin farkında olduğu için

tavşana pek yakın sokulmaz, uzak durmayı tercih ederdi.

Bir sabah her ikisi birden yuvadan çıkmışlardı. Tavşan arkadaşı kirpiye:

— Ben biraz uzaklara gidip yiyecek arıyacağım.

Demiş, koşu koşu ayrılmıştı. Birkaç dakika geçmiş geçmişti. Kirpi, koşu koşu gözden kaybolan tavşanın şimdi de koşu koşu geldiğini gördü. Tavşan telaşlı idi. Muhakkak bir şeyden korkmuştu. Kirpi biraz dikkat edince, tavşanı bir köpeğin kovalamakta olduğunu ve daha geriden bir avcının yaklaştığını gördü. Tavşan, yuvaya geliyordu.

Köpek de arkasında idi. Oda tavşanın arkasından yuvaya girebilir, ve tavşanı orada boğazlardı.

Kirpi, arkadaşı tavşanı köpekten korumayı düşündü. Tav-

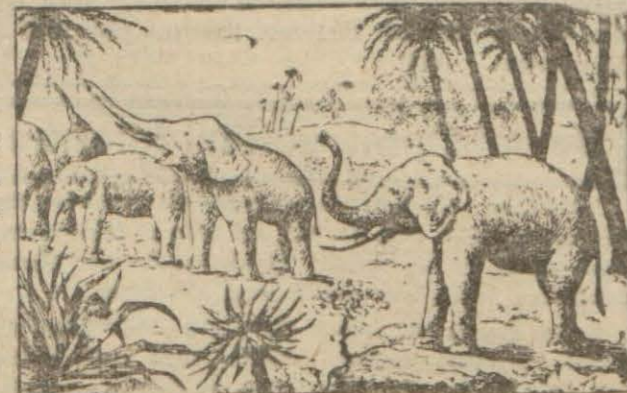
şan yuvaya girer girmez, köpek daha yuvanın ağızına gelmeden kirpi toparlanıp yuvanın ağızını kapadı. Olanca hızla koşan köpek birdenbire toparlanmış kirpiye hızla çarptı. Ve çarpma ile havlıyarak geri kaçması bir oldu. Kirpinin dikenler köpeğin burnuna batmış, canını fena halde yakmıştı.

Köpeğini bu halde gören avcı, ne olduğunu anlayamadı. Etrafına bakındı amma, kirpiyi görmedi. Çünkü kirpi de yuvaya girmiş, gözden kaybolmuştu.

Tavşanla kirpi bu hâdiseden sonra eskisinden daha iyi dost oldular. Ve bir daha birbirlerinden hiç ayrılmadılar.

Yeni bilmecemiz

Filleri gözetleyen üç tane avcı var. Fakat iyi saklanmışlar görünmüyorlar. Siz resimde onları arayın bulursanız oldukları yere birer işaret koyun. resmi gazete den kesin ve bize gönderin. Doğru bilmecelerden birinciyet Bir şişe kolonya, ikinciye: Bir Atatürk albümü, üçüncüye: Bir kasket. diğer 35 kişiye de

ayrı ayrı güzellikte hediyeler verilecektir.

SPOR

Galatasaray takımı İzmir'e gidiyor

Galatasaray birinci futbol takımı Cumhuriyet Bayramında iki maç yapmak üzere İzmir'e gidecektir. İzmir bölgesine mali şartlar için iki tarafın da anlaşacağı sanılmaktadır.

Boks birincilikleri

Türkiye ferdî boks maçları için İstanbul ekibi 27 Birinciteşrinde Ankara'ya gideceklerdir. Ekip seyahate geniş bir kadro ile çıkacaktır.

Karakümrük stadı bitti

İstanbul bölgesi 50 bin lira sarf ile Karagümrükte güzel bir stad yaptırılmış ve stadın kabul muamelesi dün bitmiştir. Karagümrük stadında bu haftadan itibaren ikinci lig takımlarının maçları yapılacaktır.

Galatasarayın yeni stadı

İstanbul bölgesi Mecidiyeköyünde yapılacak stadyom için Galatasaray klübü on senelik bir mukavele yapacaktır.

Bu hafta yapılacak lig maçları

İst. Futbol Ajanlığından: 25/10/942 tarihinde yapılacak lig maçları. Fenerbahçe Stadı: Saat 11.30 Topkapı - Unkapanı. Hakem: Nihad, Faruk, Semih.

Saat 13.30: G. Saray - Beykoz. Hakem: Tarık, Neşet, Muhtar.

Saat 15.30: Fenerbahçe - Vefa. Hakem: Selâmi, Müeyyed Baha.

Şeref stadı: Saat 11.30: Süleymanlıye - Davutpaşa. Hakem: Şazi, Feridun, Sadık.

Saat 13.30: Kasımpaşa - Taksim. Hakem: Eşref, Halit, Hayati.

Saat 15.30: Beşiktaş - İstanbulspor. Hakem: Muzaffer, Sait, Rıza.

Fatih Stadı: Saat 9.30: İstiklâl - Rami. Hakem: Necdet, Zeki, Sabahattin.

Saat 11.30: Hilâl - Beyoğlu. Hakem: Adnan, Fazıl, Münir.

Saat 13.30: Doğu - Eyüb. Hakem: Samih, Lütfi, Ruşen.

Saat 15.30: Haliç - A. Hisar. Hakem: Sami, Hayri, Mustafa.

İktisadî tetkikler

(Baş tarafı 3/1 de)

Dünya çelik istihşalâtında Amerika'dan sonra en ileri gelen memleket Almanyadır. Almanya tarafından işgal altında bulunan memleketlerin çelik istihşalâtı da hesaba katıldığı takdirde Almanyanın yıllık çelik istihşalâtı 42 milyon tona varmaktadır. Yalnız burada Amerika lehine olan bir noktayı belirtmek zorundayız: Almanya hakkında verilen bu rakamlar Almanya'nın en yüksek istihşal mertebesi ifade ettiği halde, Amerika sanayiinin istihşalâtı henüz son haddine varmış bulunmamaktadır. Çünkü Almanya'nın harbi sanayiini daha harbdan birkaç yıl önce en yüksek verimine çıkarttığı halde, Amerika ancak harbin ikinci yılından sonra harbi sanayiini de organize etmeğe başlamış, fakat henüz en yüksek verimine çıkartmamıştır.

Sonra burada Amerikanın lehine, Almanyanın aleyhine olan iki noktayı daha kaydetmek zorundayız: Almanyada uzayıp giden harbi dolayısıyla birçok mütehasıs işçiler silâh altına alınmış, ve harbi sanayiinde şiddetli bir işçi buhranı baş göstermiştir. Almanyanın Fransadan ve işgal altında bulunan diğer memleketlerden çok sanayi işçisi getirmek teşebbüsleri bunun bir ifadesidir. Halbuki Amerika harbi yeni girmiş ve insanca Almanya kadar zayıf vermemiş bulunduğu için böyle bir işçi buhranı karşı karşıya bulunmamaktadır.

Başlıca Alman ağır sanayi, dolayısıyla harbi sanayi mntakalarının daimî bir bombardıman tehlikeleri altında bulunması, bazan da bombardımanlardan zarar görmesi neticesinde Alman harbi sanayiinin verimi, harbi ve hava akımları devam ettiği müddetçe azalmağa mahkûmdur.

Nikel: Harbi sanayiinde kullanılan en mühim stratejik madenlerden biridir. Birleşik Amerika'nın yıllık nikel istihşalâtı 110 bin tondur. Buna karşılık Almanya'nın yıllık nikel istihşalâtı 2500 tondur.

Bakır: Bakır istihşalâtının en mühim kısmı Amerika kıtasına aittir. Dünyanın en saf, en güzel bakır, Amerikanın Mişigan eyaletinde, Süperiyör gölü ocaklarında çıkar. Amerikanın yıllık bakır istihşalâtı bir buçuk milyon tonu bulmaktadır. Dünya bakır istihşalâtının ancak % 10'unu Avrupa kıtasına aid bulunmaktadır. Bu da Almanya ile İspanyadadır. Almanyanın yıllık bakır istihşalâtı 50.70 bin ton kadardır İspanyanın Rio Tinto ve Tarsis madenlerindeki bakır istihşalâtını da hesaba katarsak, Almanyanın yıllık istihşalâtı 100 bin tona baliğ olur. İspanyadaki bakır ocakları üç yıl süren vatan-dış harbi zamanında kâtilen harab olmasaydı, belki Almanlar için bakır istihşalâtını biraz daha artırmak mümkün olurdu.

İspanyadan maada, Almanların bugün bakırdan istifade edebilecekleri memleketlerden biri de Yugoslavyadır. Fakat yekünü yüksek olmıyan Yugoslavyanın bakır istihşalâtı da, harbin tahribatına uğramış, istihşal normal bir hayli düşmüştür.

Bundan sonraki yazımızda Amerikanın iktisadî kaynaklarını tetkike devam edeceğiz.

İstanbul Umumî Meclisi Azasına İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden:

İstanbul Umumi Meclis dördüncü intihab devresinin birinci yılı Teşrinisani içtimalının ilk intihabını 2/11/942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat (14) de aktedeeğinden azanın o gün muayyen saatte Umumi Meclis salonunu teşrifleri rica olunur. (853)

Ruzname:

- 1 — Riyaset divanının intihabı.
- 2 — Daimî Encümen intihabı.
- 3 — İhtisas Encümenleri intihabı.
- 4 — İctima günleri tayin.

Memleket haberleri

Bigada

Toprak Mahsulleri Ofisine köylünün teslim ettiği muhtelif cins hububatın miktarı 500 bin tonu geçti

Biga (Hususi) — Burada bütün rençberler, toprak mahsulleri ofisine olan buğday, çavdar, arpa ve yulaftan yüzde yirmi beş mükellefiyetleri tamamen ödemişler ve paralarını bankadan almışlardır. Muhtelif cinsten şimdiye kadar teslim edilen hububatın miktarı 500,000 tonu geçmiştir.

Bugünlerde mükellefler, mısır mahsulünden olan dörtte bir borçlarını teslim etmekle meşguldür. Geceyi gündüze katarak köylüyü bekletmemek için son gayretle çalışan banka memurları bir yandan getirilen mısırları tesellüm edip paralarını verirken diğer taraftan da ihtiyacı olan köylülere gerek peşin para ile ve gerekse borçlanma suretile gelecek sene için tohumluk buğday vermekte ve bunlar yememek için ziraat memuru tarafından gözetilerek mahfûlü ile ilaçlanmaktadır.

Ellerine çok pra geçen köylüler, bankaya olan eski yeni bütün borçlarını ödemekte, sair vergi mükellefiyetini de vaktinde tesviye ederek yıllanmış borç bırakmamağa çalışmaktadırlar. Banca, Ramazan bayramı olan üç gün içinde de yine çalışmaktan âli kalmamış, Kış gelip çatmadan işlerini bir an evvel bitirmeye savaşı köylüye hiçbir yardımcı esirgememiştir.

Hendekte çiftçiye yardım

Hendek (Hususi) — Hendek ziraat bankası bu sene çiftçiye çok büyük yardımlarda bulunmuşlardır. Bugüne kadar çiftçiye kalkınması için yüz elli bin lira tevzi edilmiştir. Daha da edilecektir.

Bandırmada belediye seçimi

Bandırma (Hususi) — Bandırma Belediye seçimi nihayet bulunmuş, yapılan tasnifte Halk partisinin gös-
termiş olduğu namzedler kazanmışlardır. Pek yakında seçilen âzalar

Gemlik'te

Sun'i ipek fabrikası gençleri, beraberlerine köylü gençleri de alarak çok faydalı bir dağ gezisi yaptılar

Gemlik (Hususi) — Suniğ ipek fabrikası dağcılık kolu başkanı yüksek mühendis Fikret Menemencioglu'nun reisliğinde fabrikadan bir gençlik grubu Gemiç köyüne kadar gitmişler, Gemlikten on beş kilometre mesafede bulunan köye kadar bisikletle yapılan yolculuk, Gemiçten itibaren yaya olarak devam edilmiştir. Gençler, köyde aralarına karışan daha birçok köylü gençleri de beraberlerinde alarak Gemiç dağına zirvesine çıkmışlardır. Burada İznik devirlerine aid bir saray harabesi vardır.

Köylülerin anlattığına göre İznik kralının kızı hastalanmış ve tedavi için denizden takriben 1200 metre yüksekte bulunan bu sivri kayaya çıkarılarak burada bugün enkazı kalan saray kurulmuştur.

Gezi pek neş'eli olmuş, akşam köye dönen suniğ ipekli sporcular köyde misafir kalmışlar ve köylüler tarafından izaz ve ikram edilmişlerdir.

Hendekte ve Adapazarında ekmek 35 kuruş

Hendek (Hususi) — Bugün Hendekte 600 gram ekmek 35 kuruşa satılmaktadır.

Adapazarında

Adapazarında ekmek karnesi kalmıştır. Yalnız belediye halkın müşkül vaziyete düşmemesi için hususî bir karne yapmış ve bu karne ile ekmeği halen 28,5 kuruşa sattırmaktadır.

Adapazarında belediye seçimi

Adapazarı (Hususi) — Adapazarı belediye seçimi sona ermiş ve C. H. P. namzetleri kazanmışlardır. Belediye reisliğine yine eski reis A. Faik Abasayanık iktisadî

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

seleri, fikirleri, münakaşaları not ederdi; böylece devrini olduğu gibi aksettirmeye çalışırdı, Raşid aynı zamanda hadım Hasan Paşa medresesinde müderristi. Şehid Ali Paşa Mora seferinde zaferler kazandığı zaman Raşid'den duyduğu memnuniyeti mükâfatlandırmaya da karar verdi. Nişancı yapmak istedi. Müderrislikten nişancılığa yükselmek fevkalâde bir şeydi; «devlet tarihçisi» olmak bile nişancılığa göre ancak manevî bir üstünlük gösterebilirdi; kaldı ki nişancı olmakla çok itibar ve para kazanacak, tarihçiliği gene devam edecekti.

Bu teklif her hangi birisine yapılsa büyük bir nimet sayardı; fakat Raşid:

— Ben zayıf bir adamım; böyle mühim bir işi başarmak elimden gelmez!

Dedi, aynı zamanda bu teklifi getiren reisülküttap Hacı Mustafa Efendiye rica etti:

— Bendenizi bir üslûbi hakim ile bundan halâs buyurmak üzere tavassut edesiz!

Aradan zaman geçti; bu iş unutulmuş görünüyordu; fakat Ali Paşa bu değerli adamı mutlaka yükseltmek arzusunu yene miyordu.

Bir akşam şehid Ali Paşa ile diğer vezirler ve devletin ileri gelenleri Yenişehir mevlevî tekkesinde toplanmışlardı; çeşitli ve nefis yemekler yemişler; sohbet dalmışlardı. Sadrazam Ali Paşa reis efendiye bir aralık dedi ki:

— Riyaset kat'i müşkül işdir; hele ben reis olsam uhdesinden gelemedim.

Reis efendi dedi ki:

— Defterdarlık da güçtür.

— Defterdarlık hükümet işidir; fakat reislikte padişah ile vezir arasında vasita olmak, devletin sırlarını bilmek vardır ki tehlikedir. Nişancılık ise bunların ikisinden de selâmetli ve şereflidir.

Bu sözler bir maksada girmek için başlangıçtı; nitekim tarihçi Raşide baktı ve sordu:

— Seni nişancılık gibi bir çe-

lebi mansıbına getireyim, derim. Niçin kabul etmezsin? Manasız muhalif olma!

Raşid bunu hiç beklemiyor; Raşid aynı zamanda hadım Hasan Paşa medresesinde görmekte olduğu müsamaha ona cesaret veriyordu:

— Devletlü efendim; kulunuz hastalıklı bir zavallıyım; bu gibi her an sefer ve hareket icab ettiren işler halime münasib değildir.

Birkaç saniye herkes sustu. Sonra Ali Paşa onu pek nazik bir şekilde tenkid etti:

— Vâkıâ bir adam enderüni hümayuna çerağ olunca, silâhtalığı göze alırsa çukadarlıktan sadrazam olsa üzüdür. Sizler da hi müderris olduğunuzdan bir çürük mansıp uğuruna on beş yirmi yıl sıkıntıyı göze alırsız. Sen bilirsin!

Daha sonra şehid Ali Paşa ona iki rütbe yukarı medrese verilmesi hakkında padişaha yazdı; Raşid gene itiraz etti:

— Aman devletlü efendim, bana pek fazladır; lâıyk olana ihsan buyurulsun! Bir rütbe yukarı olsa kâfi ihsandır!

Padişaha evvelki ricayı nakzederek ikinci bir arz yazıldı.

Bununla beraber Ali Paşanın Varadin seferinde şehid olmasından sonra Nevşehirli İbrahim Paşa da onu daima takdir ve himaye etti.

Kadircan Kaflı

Dayaktan mı öldü ?

Beşiktaşta oturan Hâşim adında 65 yaşında bir ihtiyar evinde bir denbire ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye tabibi Morga kaldırılmasına lüzum görmüştür. Hâşim'in kartı kocasının birkaç gün evvel bir arkadaşından dayak yediğini iddia etmektedir.

Kış yaklaşıyor. Binlerce çocuk gözlerini sizden gelecek yardıma çevirmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

Valiler toplantısı sona erdi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

toplantısında valiler birer müşahid olarak dinlenmişler ve muntakafarının işe durumu hakkında verdikleri malumat ve izahatla ileriye sürdükleri mütalealar tesbit olmuştur. Bu izahat ve mütalealar karşısında icra vekilleri heyeti alınacak tedbirleri tesbit edilecektir.

Şimdiden prensip itibarıyla kara bağlanan bir esas vardır ki o da Ankara, İstanbul ve İzmir gibi başlıca büyük üç şehrimiz belediyesi nin şehrin ekmeçlik buğday ihtiyacını serbest piyasalardan temin etmeleri iktisadî mahzurlar gözünde tutularak bu belediyelere ihtiyaçları olan buğdayın Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından verilmesi kararıdır. Bu üç belediyeye halk ekmeği imali için verilecek buğdayın fiyatları serbest piyasaların mutedil fiyatlarıyla mütenazır olacaktır.

Diğer taraftan öğrendiğime göre halk ekmeği fiatı ve memur ekmeği fiatı gibi ekmeç mevzuu üzerinde iki farklı fiat tesbitinin de bazı mahzurları üzerinde durulmaktadır. Bu hususta son ve kat'i karar icra vekilleri heyeti tarafından önümüzdeki günlerde verilecektir.

Ankarada kaloriferler yanıyor

Ankara 23 (Hususi) — Ankara belediyesi kaloriferli apartman, otel ve pansiyonlarda bugünden itibaren kaloriferlerin yakılmasını karar altına almış ve keyfiyeti afakallara bildirmiştir.

Madam Ruzvelt Londrada

Londra, 23 (A.A.) — Madam Ruzvelt İngiltereye gelmiştir.

karnesiz 129 ekmeç satan tezgâhtar

Arnavudköyünde Bakkal sokağında 23 numarada oturan Karabet adında bir fırın tezgâhtarı bir ahıra sakladığı 129 ekmeği fazla fiatla ve karnesiz satarken yakalanarak millî korunma mahkemesine verilmiştir.

Mahkûm olan karne sayım memuru

Belediye iktisad müdürlüğü karne sayım memuru İken vazifesinde görülen sulüstimal üzerine millî korunma mahkemesine verilen Rahmi Kuyaş dün yapılan muhakemesi sonunda 6 ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Manisada şehir sineması kiraya verilecek

Manisa Valiliğinden:

Üç yılğı 9000 lira bedelli vilâyet hususî idaresine aâd Manisa şehir sinemasını kiralamaya talib çıkmış ise de verdiği bedel lâıykı had görülmediğinden arttırma müddeti 26/10/1942 Pazartesi günü saat 11 re kadar uzatılmıştır. İlan olunur. (825)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (1725) bin yedi yüz yirmi beş lira olan muhtelif renk ve evsafıta (4000) dört bin Kg. toz boya (9 İkincitesrin 1942) Pazartesi günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapah zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (129) yüz yirmi dokuz lira (38) otuz sekiz kuruşluk mürvâkâat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14,30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lâızdır.

Bu işe aâd şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (830)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Bombalanan Cenova şehrinde yangınlar hâlâ söndürülemedi

Londra, 24 (A.A.) — İtalyanın en büyük limanlarından biri olan Cenovanın hâlâ yanmakta olduğu söylenmektedir. Yangınlar hâlâ söndürülemedi.

Bulgar gazeteleri Yunanlılara şiddetle çatmakta berdevam

Sofya, 24 (T. P.) — Slova gazetesi Yunanistana ittifak ettiği bugünkü başmakalesinde aşağıdaki hususları tebarüz ettirmektedir: «Yunanlılar bugün mahkeme huzuruna ittifak edilmişlerdir, zira mazide muandane bir surette Avrupanın yeni ni nizamına karşı koymuşlardır. Yunanlılar evvelâ gasetmiş oldukları yerleri geriye verip, istikbalde namuskarane hareket edeceklerine dair garanti verdikten sonra, ancak Avrupanın yeni nizamı içinde kendilerine muvafık bir yer işgal edebileceklerdir. Bugün Yunanlıların vaziyeti meşhuk ve şüphelidir, zira kendilerinin General Çolakoglu'nun riyaseti altında kanunî bir hükümetleri ve diğer taraftan da fi'ri Kralın riyaseti altında Londra'da bir hükümetleri mevcuttur. Bu hükümetlerden biri Churchill ve Rooseveltle ve diğeri ise Mussolini ile münasebetle bulunmaktadır. Yunanlılar belki bir gün, iki efendiyi birden hizmet etmek kabil olmadığını idrak edeceklerdir.»

Bir Sovyet generali kurşuna dizilmiş

Berlin 23 (A.A.) — D. N. Bye gelen malûmata göre, Almanlar tarafından esir edilen Sovyet teğmeni Rasmiof, Ladoga gölünün cenubunda cereyan eden kıyıda muharebesi esnasında Sovyetlerin bozguna uğramalarına sebep olan 128 inci Sovyet avcı tümeni kumandanı general Menkof Kagemenkof'un Stalinin emriyle kurşuna dizildiğini söylemiştir.

Almanlar Tuapsede Sovyetleri mukavemet yuvalarından çıkardılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Kavkas sahillerinde bombalarla ciddi surette hasara uğrayan bir Sovyet ticaret vapuru karaya oturmuştur. Stalingrad'da düşmanın bir mukabil taarruzu geri püskürtülmüştür. Volga ile Don arasında dün muhtelif mahallerde Sovyetler şaşırtma taarruzları yapmışlardır. Bu taarruzlar kanlı kayıplarla geri püskürtülmüştür.

Don cephesinde Alman kitleleri mevzii bir teşebbüs esnasında bir düşman grupunu yok etmişlerdir.

Alman hatlarında gedikler açılmış

Moskova 23 (A.A.) — Kızıldon Stalingradın iki tarafındaki Alman hatlarında gedikler açılmıştır. Diğer taraftan Stalingrad içindeki Alman taarruzları daha zayıflamaya başlamış ve püskürtülmüştür. Tl. moçenkunun gönderdiği yardım orduyu gittikçe seyre doğru ilerlemek ve devamlı olarak toprak kazançları elde eder gibi görünmektedir.

Kafkasyada kıy

Cepheden gelen telgraflar şimdi Volga ve Kafkasya cepheinde kıy mevsiminin ağırlığını göstermeye başladığını bildiriyor. Buralarda kar veya yağmur yağmaktadır. Firtınalar devam etmektedir. Hareketler sekete uğramıştır.

Ukraynadan alınan telgraflar bu bölgede kıy mevsiminin daha şiddetli olduğunu ve nehirleri dondurduğunu bildirmektedir.

Moskova 23 (A.A.) — Bugün burada resmen bildirildiğine göre,

Londraya göre Almanlar Ladoga gölünde bir adaya çıkarken bozguna uğradılar

Sovyet tebliğine göre 10 gemi batırılmış, Tuapse yolunda Almanlar ilerliyorlar

Londra, 24 (A.A.) — Stalingrad sahasında kanlı muharebeler devam etmektedir.

En son Sovyet tebliği Almanların iki alay ve tanklarla bir fabrikaya karşı hücumlarda bulduklarını ve ağır kayıplarla terdedildiklerini ve düşmanın bu sırada kuvvetli topçu, havan topları ve tayyarelerden istifade ettiğini bildirmektedir. Şehir haricindeki tepelerde mühim çarpışmalar olmuştur. Düşman hücumları terdedilmiştir.

Şarki Kafkasyada Ruslar mevzilerini inadla mukavemet etmektedirler.

Dağlı muntakalarda mühim bir rol oynayan düşmanın atlı nakliyatına ağır zayıat verilmiştir. Almanlar Tuapse'ye karşı hücumlarında büyük gayretler göstermektedirler. Ağır zayıat pahasına bazı yerlerde muvaffak olmuşlardır.

Şimalde yeni bir harb hâdisesi olmuştur.

Almanlar Ladoga gölündeki bir adaya muvaffakiyetsiz bir ihraç hareketi yapmışlar ise de bozguna uğramışlardır. Vukubulan deniz ve hava muharebelerinde düşmanın 10 gemisi batırılmış ve biri de ele geçirilmiştir. Ruslar zayıata uğramamışlardır.

Vişiye göre Vişi, 24 (Radyo) — Sovyetler Stalingrad'daki Alman çemberine karşı kütle halinde şimalde yeni bir hücumda bulunmuşlar ise de çok ağır kayıplarla püskürtülmüşlerdir.

Stalingradın akıbeti

Londra, 24 (A.A.) — N. B. C. nin Moskova muhabininin bildirdiğine göre Stalingradın akıbeti şimal kesiminde yapılmakta olan muharebelerin neticesine bağlı bulunmaktadır.

Avrupa üzerinde hava faaliyeti arttı

(Baş tarafı 1 inci sayfada) üssüne taarruz etmiştir. Hava, nefed üzerinde, iyi idi ve berrak bir ay ışığında hedeflere birçok ağır bombalar atılmıştır. Pek büyük yangınlar görülmüştür. Tayyarelerimizin hepsi dönmüştür.

İtalyan tebliği

Roma, 23 (A.A.) — Resmi tebliği: Dün gece düşman Torino ve Cenova şehirlerine akin etmiştir. Çıkarılan küçük yangınlar derhal söndürülmüştür. Cenovada birbiri arkasından gelen birkaç dalga halinde yapılan taarruzlar geniş ölçüde olmuş ve bu esnada atılan yangın ve infilâk bombaları evlerde mühim hasarlar husule getirmiştir. Ölü ve yaralı miktari tesbit edilmektedir. Halk misal teşkil edecek bir şekilde davranmıştır. İki düşman tayyaresi hava bataryaları tarafından düşürülmüştür.

İngiltere ve Almanya üzerinde Londra, 23 (A.A.) — İngiltere hava nazırlığının Perşembe akşam tebliği:

Bu sabah İngiltere kıyı bölgeleri üstünde hafif düşman hava faaliyeti olmuştur. Üç yere bombalar atılmıştır. Bazı hasar olmuş ve halk arasında ölenler bulunmuştur.

Neuyorka göre

(Baş tarafı 1 inci sayfada) tab etmekten imtina etmiştir. Laval hükümetinin fabrikalarda ameleyle bu vadide hitab etmek isteyen mümessilleri kapı dışarı edilmişlerdir. Geçen haftadan beri grevlerin sahası genişlemiştir. Ekserisi şimendifer ameleli olmak üzere on bin grevci vardır. Söylendiğine göre ameleli iş mukavelesini kabule davet etmek için bir nutuk metni hazırlanmıştır. Maresale takdim edilmiş olan bu nutkun başlığı «Esirlerin mübadelesi. üç amelele karşı bir Fransız işte esiri mübadele edilecek». İşte Maresalin okumaktan imtina etmiş olduğu nutuk bu nutuktur.

Haber verildiğine göre amele uçak kullanmak suretile birbirlerine yardım etmek ve Alman-yayına gitmekten imtina etmeleri yüzünden işsiz kalmış olan arkadaşlarının imdadına koşmak için müteakbil gruplar vücuda getirmişlerdir.

çeteler bir treni yoldan çıkarmışlardır. Bu trenin içinde şark cephesine giden bir Alman generali ile kurmay subayları bulunmakta idî. Bunların hepsi ölmüştür.

Sovyetler Stalin-gradı kurtarmaya çalışıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

viye etmeğe muvaffak olmuşlardır. Alman ağır topçusunun ve pike bomba tayyarelerinin mütemadi bombardımanına rağmen «Kızıl İlik teğrin» fabrikasını içinde Sovyetler inadla mukavemet etmektedirler. Bu çevredeki binaların büyük bir kısmı bir taş ve bir demir yığını haline gelmiştir.

Sovyetlerin baskını

Stalingradın şimal ve şimali garbisinde Sovyet baskısı şiddetini arttırmaktadır. Sovyet başkumandan. İğnin Stalingradı kurtarmak için Don kavşının şimalinde ve bu nehir boyunca muharebe sahasını genişletmeğe çalışacağı anlaşılmaktadır. 21 İkteşrin gecesi Sovyet kitlelerinin Stalingradın takriben 200 Km. şimali garbisinde Don nehri geçmeğe yeniden teşebbüs ettiler. Bu hususta tafsilât alınmamış ise de bu teşebbüsün kısmen muvaffak olduğu söylenmektedir.

Mütakaidlere ve halka kömür tevziine İkinciteşrinin 15 inden sonra başlanacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

2000 ton daha kömür gelecektir. Yeni gelen kömürler Pazartesi gününden itibaren tekrar memurlara tevzi edilmeğe başlanacak ve bu tevziat 2 nekteşrin ayının 15 ine kadar devam edecektir. 15 İkinciteşrinde sonra sırasla mütakaidlere ve halka kömür dağıtılacaktır.

Diğer taraftan tevzi müessesesi Beyoğlu ve İstanbul semtlerine kömür tevziinin kolay yapılabilmesini temin için Unkapanında bir kömür deposu tesis etmeğe karar vermiştir. Her iki semte de yakın olduğu için bir transit merkezi vazifesi göreceğ olan bu depo ay başından itibaren faaliyete başlayacaktır.

Haber aldığımız göre tevzi müessesesine 30 Eylül akşamına kadar 18450 tane beyanname verilmiştir. Böylece yalnız mezkûr tarihe kadar beyanname vermiş olanlara 20.000 ton kadar kömür tevzi lâzım gelmektedir.

Alman tayyaresi düşüren Rus kadını

Moskova, 24 (A.A.) — Bir Sovyet kadın tayyaresi Stalingrad üzerinde bir Alman tayyaresi düşürmüştür.

BUGÜN Arjantina filminin unutulmaz yıldızı

İPEK BETTY GRABLE

sinemasında tarafından mükemmel bir surette ibda edilen büyük ve heyecanlı filmi

SARIŞIN PERİ

Müthiş sergüzeşlerle dolu meraklı ve heyecanlı bir film

Meşhur 3 RITS BİRADERLER ve gene meşhur şantöz 3 AN. DREWS HEMŞİRELER tarafından çok güzel bir tarzda oynanan

ARJANTİN GECELERİ

Filminde **SÜMER** sinemasında

Soylicilerini kahkaha ile güldürüyorlar, ve nefis musiki parçaları da mütemadiyen alkışlıyorlar. Siz de bugün gidip görünüz.

Harbin heyecanından ateş... Aşkın esrarından hareket... 3 büyük yıldızın kudretinden hayat alan

LIZBON GECELERİ

MADLEINE CARROL - FRED MAC MURRAY'ın PATRICYA MORRISSON'un en büyük zaferi

Bugün **LALE**'nin gösterdiği senenin en yeni ve en güzel filmidir. Telefon: 43595

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ga başkalarını hiçe saymağa icbar edenler onlardır. Çünkü yarı içtimali mahluklar üzerinde en büyük tesir ve telkin kudreti olanlar olgun yaştaki nesillerdir. Bu nesillerin cemiyet karşısında gösterdikleri lâübalilik, lâkaydilik gençler için de birer kötü örnek olmaktadır. Yaşlı nesillerin hataları, daha genç nesillerde eser halinde ortaya çıkıyor.

Gençlerin kahvelere gitmesi, oyunlara dalması elbette ki kötüdür. Fakat bunların fenalığını sayıp dökmekten ne çıkar?.. Çare bulmak diz dövmekten, dil dövmekten daha faydalıdır. Çocukları kahve cazib olduğu için çekiyor. Kahve gibi sıkıcı bir muhitin çocuğu çekmesi, gencin, evini, dost muhitini, hattâ mektebini cazib bir halde bulmamasından ileri geliyor. Evleri, çocuk arkadaşlık muhitlerini, mektepleri, külipleri, kütüphaneleri daha cazib bir hale koyalın.

Çocuğa oyun zevki yerine güzel şeyler okumak, güzel şeylerle meşgul olmak zevkini verelim. Çocuklarımızın gözlerini kulaklarını güzel şeylerle doldurmak lâzımdır. Gençlerimizi güzel levhalar ve eserler yoluyla gözünden ve gönlünden fethederek onları güzel şeylere hayran olmağa alıştırmış kaç ana kaç baba gösterebiliriz? Çocukların kulaklarına güzel sesle hitab ederek onların ruhları üzerinde hayranlık hisleri yaratan kaç insan vardır?

Ruhları güzel ve iyi telâkkiyle inkişaf ettirilmeyen insan, yavaş yavaş çibanın bataklarına tiksinden, iztirab duymadan dölacak ve kötü addettiğimiz ve aleyhinde bulduğumuz hayati süratle kabul edecektir.

Çocuklarımızın ruhunu iyi ve güzel hayranlığı ile zaptedebiliriz. Zecri hareketler ancak ah ve vahtan ibaret kalır.

Gençlerimizin sınıfta dönemlerinden de şikâyet ederiz. Bu hal şüphesiz arzuya lâyık değildir. Fakat her mektebe giden yüzde yüz sınıftan geçerse o memlekette maarifin inkişafından şüphe etmek lâzımdır. Henüz böyle yüzde yüz vaziyet kazanan medeni memleket görülmemiştir. Birkaç sene evvel imtihan neticeleri hakkında Milletler Cemiyetinin neşrettiği bir istatistigi okudum. Buradaki neticeler çok garibtir. Milletler Cemiyeti istatistigine göre, mekteplerinde yüzde hesabı ile çok terfi eden memleket Arnavudluk'tur. Yüzde hesabı ile en talebe muvaffak olan memleket de İngiltere'dir.

Zannediyorum, İngilterede muvaffak olan talebenin miktarı yüzde otuzu aşmamaktadır. Kültür seviyesi, medeniyet seviyesi yükseldikçe imtihanlar güçleşir. İstifa daha ziyade kendisini hissettirir. Eski mektep ve tahsil çağı ile bugünküleri mukayese

etmemelidir. Bu sözlerimle tenbelliği medhü sena etmiyorum. Sınıftan geçmek için nasıl büyük gayretler sarfedilmesi lâzım olduğunu anlatmak istiyorum. Seviyesi ilerlemiş bir memlekette imtihan gerçekten güç bir iştir.

Bütün bu güçlükleri yemek için çocuğu mekteble baş başa bırakmak kâfi değildir. Aile muhitinin de çocuğu fikri, hissi telkinlerle muvaffakiyete hazırlaması lâzımdır.

Çocuğunun fikir ve hissiyatile alâkadar olmıyan, onu sadece mektebe verdim, artık mes'uliyetimi kalmadı diyen ana, baba, kendisini vicdan azabından kurtulmuş sayamaz. Ailenin aynı zamanda şu vasfı haiz olması lâzımdır. Mektebinin verdiği aile yılmamalıdır. Mektebin yardımcısı, muhafızı, koruyucusu olmalıdır.

Halbuki bizde mektep, itiraf edelim ki, aile muhitine nazaran yeni itiyadlar peyda etmek isteyen inkılâbci bir uzviyettir. Halbuki birçok evlerde eski itiyadlar hâkimdir. Bu sebeben gençler, mekteble ev arasında âvare olmakta ve mutavassit bir muhit olarak kahveyi ve sinemayı bulmaktadırlar.

Sinemanın gençler üzerinde yapacağı mühim telkinler vardır. Her ithalât emtiası gibi sinemada gayri millî olan hayatın sokmaktadır. Temenni edelim ki, milli bir sinema sanayii kurulsun, Türk çocuğunun ruhuna uygun eserlerle onu beslesin! Şimdiki halde filmler bir kontrol dan geçirildikten sonra gösterilmektedir. Gençler üzerinde muzir telkin yapacak filmlere Maarif Vekâleti kontrol esnasında müsaade etmez.

Netice şudur: Yaşlılar, teokratik terbiye almışlardır, gençler lâyük terbiye almaktadırlar. Yaşlılar sağdan sola yazarlar, gençler soldan sağa... Yaşlılar, evlerde bile başları kapalı, ayakları açık olarak yaşamak itiyadındadırlar. Gençler aksi...

Yaşlılar, fasıl musikisinden hoşlanırlar, gençler alafranga müzikten zevk alırlar. Elbette ki iki medeniyetin hudud teşkil ettiği bir evde bazı anlaşmazlıklar olacaktır. Fakat hayatın şartları mektebden eve doğru bir inkılâb hamlesi halinde yayılmaktadır. Bugünkü manzara budur.

Muâşeret dersi ve ahlâk kaideleri hayat halinde yaşantı ve onu muhit kendiliğinden verir. Eğer muhit bunlara lâkayd ise, okutulan muâşeret ve ahlâk dersi, tıpkı yabancı bir dili öğretmek için «gramer» le işe başlamak gibi bir şey olur.

Muhtim canlı olduğu yerde her ders, ahlâk ve muâşeretin yardımcısıdır.

«Bize lâzım olan canlı, kaynayan, hayattır. Hayat kitabdan kuvvetlidir.»

F. Öner

Şimdiye kadar gördüğünüz bütün Türkçe ve Türkçeleştirilmiş filmlerin şörefini geride bırakacak olan:

Türk Dublajının, milli musikimizin en büyük eseri

KÖY KIZI

Türkçe sözlü... Türk musikili... Türkçe şarkılı

Hissi, ahlâki, aşkı harikalar harfatası

Önümüzdeki Pazartesi günü akşamından itibaren

TAKSİM SINEMASINDA

BUGÜN

TAKSİM SINEMASINDA ZEYNEBİN AŞKI

Türkçe sözlü... Türk musikili... Türkçe şarkılı

üçüncü ve son haftası

mutlaka görünüz.

MARİKA RÖKK

RADYOLİN

SABAHA ÜĞLE ve AKŞAM her yemekten Sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Ticaret ve sanayi odasından:

Pulluk ve misali ziraat aletleri imal eden fabrika ve atelye'ere

ve

Ham kauçuktan imal yapan fabrika ve atelyelere

Tevzi edilecek (demir) ve (kauçuk) dan kedilerine lüzumu olan miktarda alabilmek için 38.39.40 senelerinde istihlak ettikleri 'İpeldai' maddeler miktarının tesbiti yarayacak resmi vesaklerle birlikte 25.26.27-28 İlkteşrin 1942 tarihli günlerde Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han üçüncü katta Odamız Sanayi Şubesi Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (791)

SÜMER BANK

GEMLİK SUNGİPEK FABRİKASINDAN:

300 ADED BOŞ DAMACANA, TAKRİBEN, 2000 ADED MUHTELİF EB'ADDA FIÇI SAÇI ve 200 KÂĞID TORBA AÇIK ARTTIRMA

ile SATILACAKTIR. Taliplerin 6.11.1942 Cuma günü saat 15 de Fabrikamızda bulunmaları ilân olunur.

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

Leyli tıp talebe yurdü müdürlüğünden:

1 — 1940-1941 ders yılı İktisat İmtihanında muvaffak olamadıklarından bir sene müddetle yurddan çıkarılmış olup 1941-1942 ders yılı İmtihanlarında muvaffak olan Tıp Talebe Yurdu talebelerinin 2/11/1942 gününden itibaren 15/11/1942 gününe kadar:

2 — Sıhhat ve İhtimal Muavenet Vekâletince bu yıl yeniden Tıp Talebe Yurdu'na kabul olundukları kendilerine bildirilmiş bulunan talebelerden Fen Fakültesinde yapılan müsabaka İmtihanında muvaffak olan talebelerin 26/10/1942 gününden itibaren 15/11/1942 gününe kadar Vekâlet'in verdiği formüle uygun şekilde noterliklere tanzim ettirecekleri taahhüd senedleriyle birlikte Yurdu'ya gelip kaydolmaları ve bu tarihten sonra gelecek olan talebelerin yurda kabul olunmayacakları tebliğ olunur. (762)

MİLLİ PİYANGO
99
BİRİNCİ TEŞİRİN
FEVKALÂDE ÇEKİLSİ

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve ÇİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.
HER ECZANEDA BULUNUR.

Beyoğlu Halkevinde tiyatro dersleri

Beyoğlu Halkeviden: Halkevimizin Temsil şubeleri azalarına mahsus ol - ması üzere geçen sene açmış olduğumuz «Tiyatro dersleri» kursu bu yıl daha geniş ölçüde açılacak ve 1/11/1942 ta - rihinden itibaren derslere başlanacaktır. Bu derslere herkes iştirak edebilir.

Son Posta matbaası:

Nesriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIGİL

İZMİRDE ANKARA PALAS OTELI

İzmirin en temiz, en modern ve mazbut alle otelidir.
Hükümet karşısında denize nazır ve gayet havadar, lokanta, pastahane ve kiraethaneyi cami ve servisi gayet munta - zamdır.
Telefon: 3438
Telgraf: İzmir Ankarapalas

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları
Bu akşam saat 20.30 da
Dram Kısım:

KIŞ MASALI
Yazan: Shakespeare

Komedi kısmı
YALANCI
Yazan: Carlo Goldoni

Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da
matine

SADİ TEK TIYATROSU
Beşiktaş'a bu gece
«AFACAN»
Komedi 3 perde

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muavene - baneinde öğleden sonra hasta - larına kabul eder.

Köylü ve İşçi Elbiseleri UCUZ - SAĞLAM - DAYANIKLI

Toptan satış yeri:

İstanbul; Sultanhamam; İrfaniye Çarşısı; numara 18.19
SALÂHADDİN KARAKAŞLI

İkinci partisi de pek kısa bir zamanda satılan köylü ve işçi elbi - bise ve paltolarının üçüncü partisi birkaç güne kadar satışa çıkarıl - lacaktır. Tüccar ve esnafımızdan dolayısıyla köylü ve işçilerimiz - den gördüğü rağbet ve alâkadan cesaret alan müessese, teşkilâtını genişletmeğe karar vermiştir. Muhtelif vilâyet ve kaza merkezlerin - de müessese mamulâtını satan mağazalar bulunmakla beraber bir çok vilâyet ve kaza merkezlerinde henüz köylü ve işçi elbiselerini satan mağazalar yoktur. Bu gibi yerlerde müessese mamulâtını sat - mak İstiyenlere fiat ve çeşid listesi gönderilir. Yalnız bu elbiseleri satmak üzere yeniden açılacak mağazaların siparişleri evvelki par - tilerde olduğu gibi terchen daha evvel gönderilmektedir. Sipariş - lerin bedeli İstanbulda peşin alınır.

PARA PARAYI ÇEKER

1. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESABLARI
2. İkinciteşrin Kesidesine ayrılan İktisadiyeler:

1 adet 1000 İrakik	
1 » 500 »	
2 » 250 »	
14 » 100 »	
10 » 50 »	
10 » 25 »	
60 » 10 »	

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

AYDA 5 LİRA TAKSİTLE

Taşra müşterilerinin için emsalsiz ve pırlantalı saatler, altın ve platin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü çöcek ve plâklar, yeni sevalye yüzükler, gümüşle mamul zarif tatlı, pasta ve yemek takımlarının zengin çeşitleri gelmiştir. Saatler emsalsiz gibi 15 sene teminatlidir. Sipariş etmek İstiyenlere katalog gönderilir. Mektubla (İstanbul posta ku'usu 184) adresine müracaat.

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları

Anonim Sosyetesinden:

Fabrikamızda yetiştirilmek üzere iki genç kimyagere ve dört San'at Okulu mezununa ihtilacımız vardır. Kimyagerlerden lisan bilenler tercih olunur. Alâkadarların lüzumlu vesikalarla bir - likte Galata Perşembe Pazarında İş Hanındaki büromuza mü - racaatları.

Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar KOLLEKTİF ŞİRKETİNDEN:

İstanbul sicilli ticaret dairesinin 28733 sicil numarasında tükayyed ve İstanbulun bütün yevmi gazetelerinin hissedar olduğu Şirketimizin muka - velesinin 6 mnc maddesinde şirketimizin mevzuu işgali:

Resmî daire veya o hükümdeki dairelerin ve müesseselerin ticari mahiyette olmayan ilânlarının gazete ve mecmualarda vesair ilân yapılan yerlerde neşri için kabul ve neşir vasıtala - rına sevkedip neşrine tavassuttur.

Bu itibarla RESMÎ DAİRELER, bütün gazetelerde ve mec - mualarda neşirini istedikleri ilânlarını bundan böyle:

İstanbul Ankara caddesi No: 80 de bulunan
Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar Şirketi

ne gönderilmesini ve ilânların günü gününe neşirini temin ettiğimizi ilân - eyleriz.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 17 Birinciteşrin 1942 vaziyeti

AKTİF

Kasa:			
Altın: Safi kilogram	74.616.476	Lira 104.954.043.09	
Banknot		» 13.153.479.50	
Ufaklık		» 103.327.95	113.287.850.54
Dahildeki muhabirleri:			
Türk lirası		» 825.831.35	825.831.35
Hariçteki muhabirleri:			
Altın: Safi kilogram	24.482.201	Lira 34.436.174.59	
Altına tahvili kabul serbest dö - vizler		» —	
Diğer dövizler ve borçlu Kırsak bakiyeleri		» 58.182.299.67	91.618.474.26
Hazine tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.563.—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vakti tediyat		» 24.305.462.—	134.443.101.—
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler		Lira 391.024.088.22	391.024.088.22
Esham ve tahvilât cüzdanı:			
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)			
A (yeni karşılığı esham ve tahvilât (tibari kıymetle))		Lira 44.994.179.93	
B (Serbest Esham ve Tahvilât:		» 10.506.443.24	55.500.623.17
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine avans		Lira 1.121.52	
Tahvilât üzerine avans		» 7.809.522	
Hazineye kısa vadede avans		» —	
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		» 250.000.000.—	257.810.643.52
Hissedarlar:			4.500.000.—
Muhtelif:			11.741.629.62
		Yekün	1.066.752.241.68

PASİF

Sermaye		Lira	15.000.000.—
İhtiyat akçesi:			
Adl ve fevkalâde		Lira 9.412.135.73	
Husulî		» 6.000.000.—	15.412.135.73
Tedavüldeki banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vakti tediyat		» 24.305.462.—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		Lira 134.443.101.—	
Karşılığı tamamen altın olarak İlaveten tedavüle vaziedilen		» 45.000.000.—	
Reeskont mukabili İlaveten tedavüle vaziedilen		» 288.500.000.—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lu kanun mucibince İlaveten tedavüle vase - dilen		» 199.600.000.—	667.543.101.—
MEVDUAT:		Lira 114.054.234.20	
Türk lirası		» 1.234.164.05	113.288.398.25
Altın: Safi kilogram	877.422		
3850 No. lu kanuna göre hazinere açılan avans mukabili tevdi ola - nan altınlar:		» 78.124.167.90	78.124.167.90
Safi kilogram	55.541.930		
Döviz Taahhüdâtı:			
Altına tahvili kabul dövizler		Lira	
Diğer dövizler ve alacaklı Kırsak bakiyeleri		» 29.197.175.22	29.197.175.22
Muhtelif			146.187.263.58
		Yekün	1.066.752.241.68

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonte haddi % 4 altın üzerine avans % 3